

BOKMÄSSAN

PRESENTERAR: SKOLSPÅRET

KÖP DITT
SKOLSPÅRSKORT
TILL
SPECIALPRIS!

SE SID 9

7
*måsten
på årets
mässa*

Så skapas de bästa skolorna

Lucy Crehan går till botten med PISA-resultaten

27-30 SEPTEMBER 2018 • SVENSKA MÄSSAN GÖTEBORG

VÄLKOMMEN!

Bokmässan – årets viktigaste fortbildningsarena

DET BÄSTA SÄTTET att förstå samtiden är ofta att lära om det förlutna. Ett av årets teman på Bokmässan är Respekt där samtal om rasism, strukturer som avslöjats i och med metoo-rörelsen samt hbtq-frågor är i fokus.

FRÅGOR OM ALLAS lika värde är relevanta inte minst för skolan och uppdraget att utveckla framtidens samhällsbärare. Hur rustar vi barn, unga och oss själva med de redskap som behövs för att kunna förstå varandra och världen? Hur förbereder vi barn och unga för en tillvaro som präglas av respekt, både i den fysiska och digitala världen? Det är några av många frågor som diskuteras inom ramen för temat Respekt.

I DET MEDIELANDSKAP vi lever och verkar, föder digitalisering ett ökat behov av källkritik. Begreppet Medie- och informationskunnighet (MIK) är centralt både för skola och bibliotek. Under Bokmässan arrangeras Boot Camp i källkritik, där elever gör reportage och utvecklar en publicistisk kompetens. I flera av seminarierna och på scenerna diskuteras MIK djupgående.

VI ÄR ÄVEN stolta över Bokmässans nya område Lärarloungen med Lärarscenen, vars program arrangeras i samarbete med Lärarnas

Riksförbund – en hemvist på Bokmässan för dig som är lärare. För dig som är verksam inom skolan finns desutom Pedagogikscenen och en rad andra program. Vi kan inte nog betona hur viktig du som lärare är för samhället, för eleverna och för Bokmässan. Vi ses!

FOTO: SVANTE ÖRNBERG

FRIDA EDMAN,
tf mässansvarig Bokmässan

ANNICA ANDERSSON,
redaktör Skola och Bibliotek

Färdighetsträna med ZickZack i Bingel.

Nyhet!
ZickZack F

100% BLENDED LEARNING

Varje lärare har sitt sätt att undervisa. Precis som varje elev har sitt sätt att lära. Med blended learning väljer du din egen mix av digitala och tryckta läromedel och formar undervisningen så att den passar just dig och dina elever.

bingel

Det man binglar
blir man bra på!

s a n o m a utbildning
Ledande läromedel

Brottas du också med höstschemat?

Vi har full förståelse för att schemalaggnngen är krävande. Kanske beror det på personalbrist, på sjukskrivningar eller något helt annat. Vi har över 600 erfarna lärare som fyller skollagens behörighetskrav. Slå oss en signal om du vill veta mer!

Vi har över
600 behöriga
lärare som vill
hjälpa dig

Vi bemannar med

- Behörig personal med relevant erfarenhet
- Trygghet – vi utför noggranna bakgrundskontroller
- Fast pris under hela hyresperioden
- Möjlighet till samma återkommande resurs vid varje hyrtillfälle
- Mer tid till annat – vi sköter hela arbetsgivaransvaret

PS. Är du lärare och på jakt efter utmaningar? Som lärare hos oss får du branschens bästa anställningsvillkor. Skicka ditt CV till info@zestbemanning.se så hör vi av oss.

FOTO: ELISABETH ÖHLSÖN WALLIN

FOTO: RFSU

FOTO: LÄRARNÄRBUNDET

FOTO: LUCA GARLUSKI

FOTO: KARIN AUGUSTSSON

FOTO: SEBASTIAN WALDENBY

Åsa Fahlén

Pelle Ullholm

Johanna Jaara Åstrand

Aygül Kabaca

Jan Jämte

Nathalie Simonsson

Seminarier för dig som arbetar med utbildning

För åttonde året i rad presenterar Bokmässan Skolspåret – drygt 25 seminarier, speciellt utvalda för dig som arbetar inom skola och utbildning. Här möter du forskare, författare och beslutsfattare, och får ta del av diskussioner om skolutveckling och lärande. Alla dessa seminarier ingår i Skolspårkortet. Köp det redan nu på www.bokmassan.se!

TORSDAG

09.15–10.45

Kärlekens pris

Medv: Tasso Stafilidis

Arr: West Pride

10.00–10.45

Hemligheterna bakom världens bästa skolsystem

Medv: Lucy Crehan

Arr: Studentlitteratur

10.30–10.50

Distans, disciplin och dogmer

Medv: Sara Folkman

Arr: Liber

11.00–11.45

Reality Check – Sveriges första app mot rasism

Medv: Aygül Kabaca, Irupé Pozo Graviz

Arr: Teskedsorden och Mångkulturellt Centrum

12.00–12.45

Hur ska läromedlen fungera i framtidens skola?

Medv: Åsa Fahlén, Per Kornhall, Rickard Vinde, Sara Persson

Arr: Svenska Läromedel

12.00–12.45

En skolbibliotekarie i världsklass i varje skolbibliotek, hur gör vi?

Medv: Anna Troberg, Karin Linder, Olof Sundin

Arr: DIK

12.30–12.50

Hur stöttar vi unga att ha positiva relationer på nätet?

Medv: Pelle Ullholm, Elza Dunkels

Arr: RFSU

13.00–13.45

Vi berättar och påverkar!

Elevers eget berättande som drivkraft för att erövra språket

Medv: Emma Nääs, Frida Lindén, Magnus Rosshagen, Peter Becker, Sylvana Sofkova Hashemi

Arr: Guldäppet och Stiftelsen Datorn i Utbildningen DIU

13.30–13.50

Mot intolerans i skolan

Hur pratar vi om Förintelsen när överlevnarnas röster försvinner?

Medv: Jessica Bab Bonde

Arr: Natur & Kultur

14.00–14.45

Dags för demokratilyft?

– så kan skolan jobba mot intolerans och rasism

Medv: Daniel Poohl, Christer Mattsson, Åsa Fahlén, Ewa Thorslund

Arr: Lärarnas Riksförbund

15.00–15.45

Introducera programmering med Robot City

– i matematikundervisningen i åk 1–3

Medv: Monika Helgesson, Ingela Sandberg, Emma Frey Skött

Arr: Natur & Kultur

16.00–16.45

Digitalisering, gamification, NPF – möjligheter och fallgropar

Medv: Adam Palmquist, Joanna Lundin, Frida Monsén, Per Kornhall

Arr: Studentlitteratur och Natur & Kultur

17.00–17.45

Böckernas betydelse för integration och språkinläring

Medv: Marie Carlsson, Alexandra Blomberg, Tanja Bozic, Josefine Sundström, Michaela Sti, Flora Majdalawi Saadi

Arr: Bonnierförlagen och Polyglutt

FREDAG

10.00–10.45

Hjärnan som gisslan*Hur utvecklas elevers källkritiska förmåga i en digitaliserad värld?*

Medv: Peter Bragner, Marie Carlsson, Dilsa Demirbag-Sten, Darja Isaksson

Arr: Bonnierförlagen och Berättarministeriet

10.30–10.50

Skolbiblioteket – mer än en fysisk plats

Medv: Sofia Malmberg, Pär Sahlin, Karin Schubert

Arr: Natur & Kultur

11.00–11.45

Därför behöver vi Kalle Anka som folkbildare

Medv: Lena Andersson, Per Svensson, Stefan Diös, Linda Sikström, Johan Unenge

Arr: Egmont Publishing

12.00–12.45

Hur motverkar vi rasism i förskola och skola?

Medv: Emma Arneback, Jan Jämte

Arr: Forum för levande historia och Natur & Kultur

12.00–12.45

Underhållande om grejen med ordföljd

Medv: Sara Lövestam

Arr: Piratförlaget

13.00–13.45

Bildligt, bokstavligt eller kanske bildstavligt?*– Om bildens och textens roll i bildningen*

Medv: Åsa Fahlén, Johan Unenge, Inti Chavez Perez, Frida Malmgren, Christian Ottesen

Arr: Lärarnas Riksförbund

13.30–13.50

Handbok för superhjältar*OBS! Varning! Den här föreläsningen har makt att förändra liv!*

Medv: Elias Våhlund

Arr: Rabén & Sjögren

14.00–14.45

Elevboom, lärarbrist och arbetsglädje

Medv: Jonas von Essen, Ami Hemviken, Johanna Jaara Åstrand, Örjan Björklund

Arr: Semic, Sanoma Utbildning och Lärarförbundet

14.30–14.50

Undervisning och utbildning i förskolan

Medv: Christian Eidevald, Ingrid Engdahl

Arr: Liber

15.00–15.45

Nobel i Rinkeby*Att upptäcka världen, språket och sig själv*

Medv: Arina Stoenescu, Gunilla Lundgren, Ilhaan Bashir Elmi, Sabina Mastafa, Ingrid Johansson

Arr: Rinkebyskolan, Rinkeby Bibliotek och Rinkeby Stadsdelsförvaltning

16.00–16.45

Digitaliseringens möjligheter

Medv: Adam Palmquist, Linda Mannila, Jenny Edvardsson, Anna-Lena Godhe, Petra Magnusson

Arr: Studentlitteratur

17.00–17.45

Normbrytande sexualundervisning

Medv: Nathalie Simonsson, Ida Östensson, Thor Rutgersson, Åsa Karsin

Arr: Alfabeta Bokförlag, Ordfront förlag och Bonnier Bookery

17.00–17.45

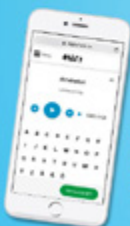
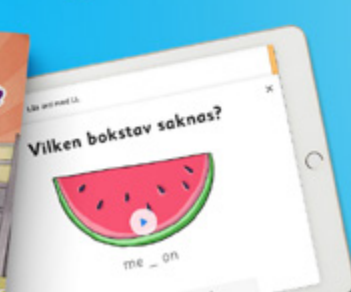
Selma för Samir?*Nyanlända ungdomar och det svenska litteraturarvet*

Medv: Dilsa Demirbag-Sten, Olle Josephson, Anders Olsson, Anna Nordlund

Arr: Svenska Akademien

*Med reservation för ändringar. Se bokmassan.se*Välkommen till
Natur & Kulturs
monter!

Från blended learning till heldigitalt

Kostnadsfritt extramaterial och kompletta digitala lösningar för alla ämnen och alla stadier.**NATUR & KULTUR**

Hemligheterna bakom världens bästa skolsystem

Läraren Lucy Crehan blev frustrerad över hur dåligt skolan i England fungerar och hur klåfingriga politiker gör problemen ännu värre. Hon beslöt sig för att ta reda på varför skolan lyckas så bra i vissa länder. Hennes forskning resulterade i den uppmärksammade och hyllade boken *Cleverlands*. I Skolspårets inledande seminarium på Bokmässan berättar hon om sina upptäckter.

Lucy Crehan har föreläst om sin forskning på konferenser i Storbritannien, USA, Frankrike och Sverige samt varit rådgivare åt utländska regeringar om utbildningsreformer. Nu arbetar hon som oberoende konsult och författare. Hennes bok *Cleverlands* ges ut på Studentlitteratur.

I SIN FORSKNING har hon sökt svar på frågan varför engelska skolelever presterar mediokert i PISA-undersökningarna trots att de borde ligga i topp. England är ju ett av världens rikare länder och har en lång historia av obligatorisk skolundervisning. För att nå förstahälsa för vad som ligger bakom statistiken och graferna gav hon sig ut på en "upptäcktsresa" till länder där eleverna regelbundet presterar i topp i dessa mätningar - Finland, Kanada, Japan, Kina (Shanghai) och Singapore.

- Dessa fem länder är olika sinsemellan, men gemensamt är att eleverna presterar i topp när det gäller matte, läsning och naturvetenskapliga ämnen. Olikheterna ligger mest på ytan, som att eleverna har skoluniform och tilltalar lärarna med efternamn i Asien, medan eleverna i Finland och Kanada klär sig som de vill och tilltalar lärarna mer informellt.

LUCY CREHAN IDENTIFIERADE flera gemensamma nämnare. Ett exempel är lärarnas status, som är hög i de framgångsrika länderna. Där råder höga inträdeskrav till läraryrket, relativt hög lönenivå och lärarna har stort inflytande över sitt arbete.

- En tydlig läroplan är också viktig. Det ska vara solklart vad eleven ska ha uppnått när exempelvis åttonde klass är till ända, säger Lucy Crehan.

Vissa skillnader finns givetvis. Finland och Kanada har mycket begränsat skolarbete utanför skoltid till skillnad från i de asiatiska länderna, där läggs mycket tid, både i och utanför skolan på att automatisera och plugga in grunderna i kärnämnen ordentligt. I de högre årskurserna skruvas tempot upp ytterligare.

LUCY CREHAN PÅPEKAR att de senaste PISA-undersökningarna även inkluderar kreativ problemlösning och samarbete kring problemlösning. Intressant nog visade det sig att de länder där eleverna låg högt i baskunskaper som att läsa, skriva och räkna även tog hem höga poäng i mer kreativa aspekter av lärande.

LUCY CREHANS FORSKNING är spännande ur flera infallsvinklar. Det är en mycket intressant utgångspunkt för diskussion kring skola så som den är formad idag. Vad är det som gör en skola framgångsrik? Vad är en bra skola i vår tid? Hur kan skolan skapa bästa möjliga förutsättningar för eleverna för att de ska utvecklas och bli hållbara samhällsmedborgare på sikt? Vad är det PISA mäter egentligen?

I seminariet på Bokmässan kommer Lucy Crehan att berätta om den spännande forskning som ledde fram till boken.

PETRA HANSSON

Torsdag kl 10.00-10.45

Hemligheterna bakom världens bästa skolsystem

Arr: Studentlitteratur

Bokmässan storsatsar på lärare och årets skolspår

Frågor som rör skolvärlden är viktigare än någonsin. Därför utvecklar Bokmässan både utställningsytan och den del av seminarieprogrammet som särskilt riktar sig till lärarna, Skolspåret. I år blir det flera spännande nyheter.

– **VI SATSAR BÅDE** på bredd och djup i Skolspåret, och på utställningsytan etableras den nya lärarloungen och lärarscenen, berättar Annica Andersson, ansvarig för Skolspåret.

– I år har vi fler långa seminarier för att det ska finnas utrymme för fördjupade samtal, säger hon.

SÄMARBETET MED FÖRBUNDEN är viktigt. En intressant nyhet i år är Boot Camp i källkritik. En redaktion av ungdomar gör reportage på plats – texter, filmer och poddar. Tillsammans med journalister och lärare kan eleverna öka sin publicistiska kompetens.

– Det mest spännande är att vi inte vet på förhand vilket innehåll som växer fram. Det blir diskussioner kring pressetiska regler och källkritik från flera infallsvinklar, säger Annica Andersson.

Bokmässans teman kommer självfallet att belysas även i Skolspåret. Tema: Respekt handlar bland annat om hur man kan före-

bygga och motverka rasism och intolerans i skolans värld, och hur man kan stärka demokratin och öka ungas inflytande i sin vardag.

INVIGNINGSTALARE BLIR Lucy Crehan som har studerat skolsystemen i de länder som presterar bäst i PISA-undersökningarna.

– Hennes forskning är en intressant utgångspunkt för en diskussion kring skolan. Vad är det som gör en skola framgångsrik? Vilken skola ger eleverna bäst förutsättningar att bli goda, hållbara samhällsmedborgare? Vad är det PISA mäter egentligen?

LÄRARE FÅR OCKSÅ möjlighet att fördjupa sig inom ämnen som inkludering, NPF, medie- och informationskunskap men också i hur främlingsfientlighet och intolerans kan bemötas, fortsätter Annica Andersson.

Tidigare har området Molnet på Bokmässan belyst digitala frågor inom skolvärlden. I år blir det ett sammanhållet område på

entréplanet dit lärare välkomnas för samtal och diskussioner.

– Det finns inte längre någon anledning att lyfta fram det digitala som en nyhet. Vi lever redan mitt i ett digitalt samhälle och analogt eller digitalt är två olika format.

MEN GIVETVIS ÄR den digitala utvecklingen viktig i skolan. Det finns idag många fler sätt att inhämta kunskap än för bara några år sedan.

– Så frågan är hur skolan ska fortsätta vara relevant för unga människor och vilken form av kompetensutveckling pedagogerna behöver. Där spelar personliga möten stor roll, att nätverka med kolleger men även över yrkesgränser, menar Annica Andersson.

PETRA HANSSON

”Vi har rätt att slippa se såna som er”

Att försvara rätten att få vara som man är och älska vem man vill, hur kämpar man för det i ett land där även statliga tjänstemän säger sig ha rätten att slippa se HBTQ-personer? **Kampen mot ökad intolerans** är ett av Bokmässans teman för 2018. Låt era elever möta ukrainska människorättsaktivisten **Olena Shevchenko**. Hon leder organisationen Insight som kämpar för kvinnors och HBTQ-personers rättigheter.

Internationella Torget i H-hallen, **TORS DAG 27/9 kl. 11.00**

Arrangör: biståndsmyndigheten Sida

www.internationellatorget.se

”Vi behöver ställa oss frågan om hur skolan ska fortsätta vara relevant för unga människor i vår tid”

ANNICA ANDERSSON,
ansvarig Skolspåret

SKOLSPÅRSKORTET

– FÅ INSPIRATION OCH KOMPETENS-
UTVECKLING I EN STIMULERANDE MILJÖ

– MÖT LÄRARKOLLEGOR
FRÅN OLIKA SKOLOR

– SKAPA NYA KONTAKTER

– DISKUTERA AKTUELLA FRÅGOR
SOM RÖR SKOLA OCH SAMHÄLLE

BESTÄLL SKOLSPÅRSKORTET REDAN
I DAG PÅ BOKMASSAN.SE!

- * Skolspårskortet: 890 kr/dag (exkl moms).
- * Grupp om minst tio personer: 690 kr/pers och dag (exkl moms).
- * Skolspårskortet beställs på www.bokmassan.se

- * Skolspåret består av ett urval seminarier ur det ordinarie programmet. Ett 4-dagars-kort eller seminariekort för torsdag alt fredag ger tillträde även till Skolspårsseminarierna.

 www.bokmassan.se

 [@bokmassan](https://www.instagram.com/bokmassan)

 [#bokmassan](https://www.facebook.com/bokmassan)

 [BokmassanGbg](https://www.facebook.com/BokmassanGbg)

Ta läsborgarmärket!

Minns du den svindlande känslan när du lärde dig läsa? Läsborgarmärket är tänkt som inspiration och uppmuntran för den som just knäckt läskoden och kämpar för att få flyt i läsningen.

5 böcker

10 böcker

15 böcker

Hämta ett läskort i vår
monter A01:24.

AKADEMIBOKHANDELN

7 MÅSTEN

PÅ
ÅRETS
MÄSSA

Lärarscenen i lärarloungen

Lärarscenen är en av Bokmässans nya scener i år. Här sjuder det av inspiration, nytänkande och dynamik. På Lärarscenen möter du högaktuella personer som utmanar dina tankar och ger uppslag till din egen utveckling i din yrkesroll och som människa. **Plats:** C-hallen.

Arrangör: Lärarnas Riksförbund

FOTO: ANNA SIGVARDSSON

Pedagogikscenen

Pedagogikscenen är mötesplatsen för författarsamtal om pedagogik och utbildning i skola och förskola, med en aktuell bok i fokus. Programmet bjuder på ämnen som jämställdhet i skolan, lärares yrkesroll och arbetsvillkor, processinriktat arbetssätt i förskolan, digitalisering och källkritik. Pedagogikscenen är ett samarbete mellan Lärarförbundet, Natur & Kultur och Lärarförlaget. **Plats:** C-hallen.

Mångspråkstorget

Träffa författare, översättare, förlag och bibliotek med de många språken i centrum. Skapa en bild över aktuell utgivning på fler språk än bara svenska och engelska. Diskutera litteratur och få tips kring böcker på fler än 30 språk. En litterär oas med egen scen – låt berättelserna om och på de många språken komma till dig! **Plats:** D-hallen.

Arrangör: Internationella Biblioteket, BTJ och Bokmässan

Det resande demokrati-labbet

Besök den kringresande utställningen där unga arbetar med demokratifrågor. Första stopp är Bokmässan, sedan går resan vidare till landets folkbibliotek dit lärare och elever är välkomna att djupdyka i demokratis dynamiska väsen. **Plats:** C05:20.

Arrangör: Arbetets museum i Norrköping och Statens Medieråd

Internationella torget

Dags att öka kunskapen kring mänskliga rättigheter och global utveckling? Ta då en tur till Internationella torget, varför inte tillsammans med dina elever? Lär mer om hur svenskt bistånd kan bidra till samt skapa engagemang för utvecklings- och hållbarhetsfrågorna. Lyssna till intressanta scenprogram och bli inspirerad av människor som förändrar livsvillkor på riktigt. **Plats:** H-hallen.

Arrangör: Olof Palmes Internationella Center

Kärlekens pris – West Pride

En viktig teater- och musikföreställning som inleder årets bokmessa torsdag kl 09.15. Om hbtq-personers livssituation och levnadsöden och hur svårt det fortfarande är att öppet manifesteras sin sexuella läggning och könsidentitet, såväl i Sverige som ute i världen. Hur kan vi i skolan bemöta alla med respekt?

Arrangör: West Pride

Boot Camp i källkritik

Här ställs vår tids viktigaste frågor och förmågor på sin spets. Utifrån de nya inslagen i styrdokumentet om medie- och informationskunskap, driver unga en redaktion på Bokmässan, tillsammans med lärare och journalister. Vilka frågor lyfts? Vem väljer de unga att intervjua? Vad händer i samhällsdebatten när de unga ger sin syn på saken? Praktisk träning i källkritik i realtid – så här kan du och dina elever arbeta för att utveckla en publicistisk kompetens utöver det vanliga. **Plats:** Tor/fre i biblioteksloungen.

Arrangör: Lärarförbundet och Bokmässan

Hela vägen fram till Bokmässan tillkommer nya programpunkter. Följ senaste nytt på www.bokmassan.se

EN SCEN, FYRA DAGAR 115 FORSKARE

Välkommen till Forskartorget's populärvetenskapliga föreläsningar. Lyssna till den senaste skolforskningen, historia, kultur, litteratur, medicin, miljö, samhälle, språk, teknik och mycket, mycket mer.

Fri entré till alla program!

Läs mer om programmet, 27 – 30 sept, på forskartorget.se

MONTER B05:72

FORSKARTORGET

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

Lärarscenen – inspiration och nytänkande för dig som jobbar i skolan

På Lärarscenen möter du högaktuella författare, lärare och andra skolexpert. Lärarnas Riksförbund är stolt arrangör.

LR.se/bokmässan

Lärarscenen

Om olika metoder passar för olika elever, varför bara välja en?

Kom och prata
läromedel med
oss i monter
C 03:32

100% BLENDED LEARNING

Varje lärare har sitt sätt att undervisa. Precis som varje elev har sitt sätt att lära. Med blended learning väljer du din egen mix av digitala och tryckta läromedel och formar undervisningen så att den passar just dig och dina elever.

s a n o m a utbildning
Ledande läromedel